

folk

muziek met traditie

Pieter Embrechts

“Het gaat bij folk om
samen een gevoel te delen”

muziekmozaiek
Folk & Jazz

Driemaandelijkse folkmagazine
Nr. 2 - juni-juli-augustus 2016
Kantoor van afgifte: Broeseel X - P6A9123
Jaarabonnement: België: € 20 - Bollenland: € 30

Wim Claeys Old Salt Monochromatic 't Smiske Duo Macke-Bornauw Between Bars

Porseleinen jubileum voor het Folkfestival Ham Geesteskind van The Celtic Art Gallery

Vanuit de vzw. The Celtic Art Gallery, gaat men er deze zomer voor de twintigste keer vol tegenaan om klein en fijn, in de eigen achtertuin een oergezellig festival op poten te zetten, een waar walhalla voor folkies, met gedeelde aandacht voor dans- en luisterpubliek. Het startschot komt er op vrijdag 12 augustus met Dirk Poel en Lazy Lew, een concert dat vooral Bluesliefhebbers zal kunnen bekoren. Zij openen in 1997 de allereerste editie, en zullen dit nog eens overdoen... in de bezetting van toen. Zij gaan Kadril vooraf die ook hier hun '40 jaar Folk' komen demonstreren. Bij het ter perse gaan van het artikel lag het programma, op een beoogde' last minute 'boeking die het zaterdagprogramma op gang moet trekken na, reeds volledig uitgetekend ter tafel.

Op zaterdag zijn het vooral de dames die de toon zullen zetten. Met de Nederlandse **Jopie Jonkers** (zang en harp) spelen ze meteen een ferme troef uit. Begeleid door Juan Masondo (gitaar en zang), Koen de Cauter (gitaar en zang), Dick van der Harst (bandoneon) en Rinus Raaijmakers (contrabas) mogen we ons verwachten aan een programma met een Latijns-Amerikaanse toets waarbij Argentijnse Zamba en Venezolaanse Joropo, naast Franse chansons ons ongetwijfeld naar een poëtisch muzikaal dromenland zullen leiden, waaraan de Belgen in het gezelschap borg staan voor een jazzy, niet van improvisaties gespeende, inkleuring.

Daarna verwelkomen we **Sarah Mc Quaid**, die in Madrid geboren, in Chicago opgegroeide en ondertussen reeds geruime tijd in Engeland verblijvende singersongwriter en DADGAD-gitariste, waarvan de stem vergeleken wordt met malt whiskey, gesmolten chocolade en in wijn opgeloste honing. Haar recentste album 'Walking Into White' (2015) verradt een diepgang in teksten en klanktexturen, waarbij haar gitaar nooit gedegradeerd wordt tot puur begeleidingsinstrument. Een stem en één gitaar zijn voldoende om ons te doen geloven dat 'minder' soms 'meer' is.

Met **Veronika Skuplik** wacht ons alweer een verrassing van formaat. Deze Duitse

dame maakt vooral furore als barokvioliste bij gerenommeerde ensembles zoals L'Arpeggiata en komt ons hier betoveren samen met Andreas Arend op theorb, ongetwijfeld leidend tot een ontmoeting van oude en traditionele muziek.

En wie **Sharon Shannon and band** vorig jaar miste op Brosella krijgt een herkansing als afsluitende hoofdact van Folkfestival Ham op zaterdag. Ook op het Gooikoorts festival kan je ze aan het werk zien.

Zondag zijn het vooral de mannen die de teugels zullen vieren. Wie ongetwijfeld een verrassing van formaat zal worden is de illus-

Reportage

tere **Rushad Eggleston**. Zijn voornaam, vrij vertaald 'Vreugde voor de ziel' bepaalde zijn missie om de wereld plezier te verschaffen met muziek en zang. Een eerste klas entertainer dus, die zich zingend ontpopt als een clowneske, nonconformistische tovenaars op cello. De natuur vormt (naast de Amerikaanse folk) een belangrijke inspiratiebron. **Didier Francois** en **Bert Van Laethem** houden het op nyckelharpa en viool eerder intiem met een aantal bewerkingen van **Béla Bartók**, afgewisseld met een portie Servische dansen.

Liefhebbers van de Italiaanse folkscene komen zeker aan hun trekken met vader **Roberto** (zang en organetto) en zoon **Alessandro Tombesi** (harp), die, niet aarzeland om ook een aantal andere instrumenten ter hand te nemen, zich onder meer met de groep **Calicanto** al jaren buigen over de muziektraditie uit de Veneto. Het publiek zal zeker mee bepalen of ze eerder gaan voor een luisterconcert dan wel een folkbal.

Van nabij betrokken bij dit 'huis van vertrouwen' is **Jokke Schreurs**. Hij staat er al jaar en dag voor in dat het de artiesten aan niets zou ontbreken tijdens het festival. Ook op het podium mocht hij zeker tijdens deze feesteditie niet ontbreken. Samen met **Jan de Smet** en

een tweetal andere muzikanten werkt hij een programma uit dat een eerbetoon dient te worden aan **Pete Seger**, een bloemlezing van vaak heel gekende, maar daarom automatisch niet aan hem toegeschreven nummers.

Het gordijn zal pas terug vallen nadat de in België verblijvende leren van **Shantalla**, samen met hun Schotse zangeres **Helen Flaherty** ook heel bedreven op de bodhran, nog even droog de pannen van het dak geschud zullen hebben. Niet ten onrechte wordt hun aanpak van de Ierse traditie tot in het thuisland heel sterk gewaardeerd. Met **Simon Donnelly** (gitaar en bouzouki), **Kieran Fahy** (fiddle en altviool), **Joe Hennon** (gitaar), **Michael Horgan**

(uilleann pipes, fluit, low & high whistles) en **Gerry Murray** (accordeon en low & high whistles), vond deze groep na een onderbreking reeds een vijftal jaar een tweede adem en zullen ze jiggend en reelend de nacht inswingen.

Zo zie je maar weer hoe met relatief bescheiden middelen alsnog een heel veelzijdige folkprogrammatie kan worden aangeboden op een festival dat zeker een plaats verdient op de lijst van intiemste en gezelligste folk-evenementen van het land. 🍷

Bart Vanoutrive

www.folkfestivalham.be

Folkfestival Ham: Het intieme en gezellige Folkfestival

BOSOUND

Piet Bogaert

Geluidsversterking

voor **livemuziek**,
bedrijfsevenementen
en **feestelijkheden**

Zottegem

0477 36 01 85

Viseur

VERKOOP VERHUUR HERSTELLINGEN

Sauvegardestraat 17
2870 Ruisbroek (Antw.)
Tel. 03 866 47 57 - Fax 03 866 47 67

www.accordeons-viseur.com
info@accordeons-viseur.com

Roberto Tombesi In 'sta via

Calicanto, Felmay, Cal 017 2016 – 67:02

In Veneto is organettospeler en zanger Roberto Tombesi de onbetwiste peetvader van de revival van de regionale (Veneto en Dolomieten) traditionele muziek. Als medeoprichter van het legendarische Calicanto is hij reeds sinds de vroege 80-er jaren onverdrotten aan het verzamelen geslagen, waarbij hier een nieuwe bloemlezing, waaraan ondermeer ook zijn zoon Alessandro (harp en hobo) meewerkte, naast Francesco Gassin (klannetten en ocarina), Gigi Biolcati (percussie en drums), en Giancarlo Tombesi (contrabas). Gasten voegen soms een toefje banjo, doedelzak, viool en of mandoline toe. Hoewel dit album overwegend

instrumentale dansmelodieën aanlevert worden we heerlijk verrast met een drietal gezongen nummers, waarbij Roberto het gezelschap krijgt van Claudia Ferronato. Interessant is hun alternerende zang in 'Vilote lagunari' waarbij ze zich enkel begeleidt op organetto en tamboerijn. Veel van het materiaal werd jaren geleden reeds opgevoerd en kreeg opnieuw een nieuw jasje aangepast, waarbij consequent gezocht werd naar nieuwe arrangementen die het basismateriaal evenwel nooit verminken. Zo worden met 'Polesana/Parris di Lamon' twee toppers uit het eerste jaren van Calicanto in een frisse set samengevoegd. Eigenlijk ogen alle nummers lertegroen, en kunnen de 'Tarantella agordina' of hun 'Gajarda', wellicht één van de oudste dansen die te terugvonden, ons zeker bekoren, naast het puur Venetiaanse 'Bassanello'. Uit 'Do passu/Sette passi' blijkt hun culturele verwevenheid met het Kroatische Istrië. Italo, Tombesi's vader, was geen muzikant maar kon onovertroffen fluiten. Zo wisten ze de 'Quadriglia di Italo' op te tekenen. Trouw aan hun devies het erfgoed voor de vergetenheid te beschermen voorzagen ze ook nu weer in een gedetailleerd boeklet met Engelse vertalingen.

Bart Vanoutrive

Elanor A Clear Look

Appel Rekords, APR 1365 2016 – 54:00

Onduidelijk, en misschien ook minder belangrijk wie de voortrekker is bij dit freewheelende bal-folkkwintet. Bart Praet zowel op uillean pipes, doedelzak in D, gaita en houten fluit, tekent alvast voor de meeste nummers. Ook de anderen, Bert Leemans (accordeon en accordina), Thomas Hoste (draailieren), Kuni Quinters (akoestische gitaar) en Jelle Van Cleemputte (elektrische bas en kick) leveren met een nummer hun bijdrage aan een stevige, vaak wervelende portie neo-

traditionele bal-folkset, inclusief sterk uitgesproken groove. En hoewel ze graag freaken moet gezegd dat dit niet te koste gaat van de expressieve uitingsmogelijkheden van de 'intiemere' instrumenten, zoals de uillean pipes in de jig 'Loops'. In tegenstelling tot de meeste andere nummers (die lonken naar de Franse benadering) wordt hier mee door de bodhran-inbreng van gast Jeroen Geerincx een Ierse snaar geraakt. Soms bouwen ze een brug over het Kanaal heen, zoals met hun 'Vellareels'. De heerlijke bourree 'Masque' vormt een schoolvoorbeeld van hoe ze hun nummers weten op te bouwen, hier vertrekkend vanuit een gitaar en basinet, waarna draailier en fluit de dans op gang trekken, wat later het gezelschap krijgend van de accordeon. Deze gaan vervolgens de dialoog aan, wat resulteert in een brede dynamiek, die de aandacht van de luisteraar vasthoudt. Walsen en mazurka's vragen wel eens een intiemere, wat melanchole atmosfeer, en met 'Makteke' leveren ze het perfecte bewijs dat het niet allemaal 'power' hoort te zijn. Fris klinkt ook hun variatie op het 'Derrière chez nous'-thema in hun 'Allépyral Shvesta', en de jazzy toets op 'Northern Village'. Een geslaagd debuut van een kwintet dat pas aan het begin staat van een creatief proces dat ongetwijfeld nog veel verwachtingen zal inwilligen.

Bart Vanoutrive

Transkapela Neon Fields

Poolese Radio 2 – 59:55

Zeggen dat het Poolse Transkapela een folkband is, is maar de helft van het verhaal. Het gezelschap is wel sterk geïnspireerd door de oeroude volkse tradities van de Karpaten en voor hun eerste cd 'Sounds & Shadows' ontvingen ze de prijs voor het beste Poolse folk album van 2005, waardoor ze zich meteen een plaats verwierven in de volksmuziekscene van hun land. De vermelde traditionele achtergrond vindt men terug in de instrumentatie: cembalon (met hamertjes bespeelde dulcimer), kaval (fluit), (alt)viool, vioara cu goarna (=strohviool), contrabas, ütögardon (soort cello met percussiefunctie; Transsylvanië). Maar ook ritmes en klankkleuren herinneren aan het roemrijke verleden. De Karpaten associeert men vooral met Roemenië: één der bijnamen van Roemeens dictator Nicolae Ceaucescu was 'Het Genie van de Karpaten', waar Jan De Wilde op hilarische wijze aan herinnerde in 'Hé hé'. Maar het hooggebergte bestrijkt met zijn sikkelvorm heel wat landen: Tsjechië, Slowakije, Oekraïne, Roemenië, het zuiden van Polen, met uitlopers in Oostenrijk, Hongarije en Servië. Vandaar de gelijkenissen van de sound van Transkapela met de muziek uit Transsylvanië, zijnde Roemeens met Hongaarse elementen. De 'trans-' in Transkapela slaat daar misschien op, maar heel zeker ook op de andere helft van het verhaal: de zes muzikanten van de band geven een hedendaagse, maar respectvolle invulling aan de traditie via arrangementen van oude melodieën (8 tracks) en eigen werk (3 tracks, waaronder het titelnummer). In het geval van de nieuwe, waarschijnlijk zesde cd 'Neon Fields' komen de liederen uit Walachije, Roemenië en Moldavië. Voor deze volledig instrumentale muziek staat Robert Wasilewski (cembalon, altviool, kaval) in. Drumstel, trombone en een keer omgevingsgeluiden zorgen voor licht afwijkende klanken. Je kan Transka-

pela nog het best vergelijken met de hier voorheen populaire groepen als DAAU en Ballroomquartet. Het is vaardige, genietbare muziek met een eigen charme.

Antoine Légat

Dayna Kurtz Rise And Fall

Kismet Records KIS 1008 – 44:56

Met 'Rise And Fall' levert Dayna Kurtz een regelrecht meesterstuk af, misschien wel haar magnum opus, samenvatting van haar loopbaan als songschrijfster en indirect (er staat maar één cover op, maar welke!) als verzamelaarster van schatten uit het verleden. Samen genomen een compendium van het fraais dat Nashville, New Orleans, The Great American Songbook en Brill Building in gouden jaren voortbrachten en bewijs dat ze haar nationale muziekhistorie kent. Zo hebt u al meteen ons vrij categorieke besluit, maar we wilden het risico niet lopen dat men er overheen zou lezen. Uiteraard hoeft niemand akkoord te zijn, maar in haar eigen land dragen collega's en kenners haar op handen, terwijl ze er voor het grote publiek een nobele onbekende blijft. In Europa krijgt ze wel erkenning, vooral dan in Nederland. België leek te volgen, want na haar tweede, doorbraakalbum 'Postcards From Downtown' (waarmee de nieuwe te vergelijken valt) bezocht ze vaker ons land. Ondanks schitterende concertreviews vindt ze hier blijkbaar geen zaal meer, al is ze lange niet de enige om 'big in Holland, nobody in Belgium' te zijn. De cover waarvan sprake is cd afsluiter 'You'll Always Live Inside Of Me', van Bobby Charles en ex-bajeskant David Allen Coe, en sluit goed aan op de obscure maar fraaie songs uit de jaren veertig tot zestig die ze verzamelde op de twee 'Secret Canon' cd's (die haar de kans gaven om over een langere periode songs te schrijven, mogelijk een verklaring voor de sterkte van 'Rise And Fall'...) Daar gaan negen eigen songs aan vooraf. Een boze Kurtz spuw

Italië

Van traditionele Italiaanse muziek en heuvels vol bloesem tot Petrarca!

Roberto Tombesi, mijn eerste Italiaanse maestro van organetto (diatonisch accordeon) nodigde mij uit om met een groep mensen uit Frankrijk en een schare Italiaanse muzikanten de Colli Euganei nabij Padova nabij Venetië te ontmoeten. Ik zou tijdens de wandelingen zingen en 's avonds optreden.

Het was in de Goede Week, ik vertrok een dag na de aanslag in Brussel.

Ik vloog meteen het Italiaanse leven in. Bovenop een heuvel met wijd uitzicht op Venetië middenin de wijngaarden zong ik voor de wandelaars een Partizanenlied dat ik vroeger zong met Italiaans vrouwen in Rome. 'Senti le rane che cantano' met mandoline door Stefano Santangelo en mondharmonica door Roberto ontroerde de wandelaars die zich in het droge gras hadden neer gevleid.

De bloesem van sleebes en welriekende mimosa tegen een blauwe hemel leidde ons langs een dreef vol bloeiende amandelbomen tot aan Trattoria 'da Teresa' bovenop een zonnige heuvel, waar nog een frisse wind blies. Pane, carne, formaggio e vino. Muziek en dans en dan weer verder tot aan de Agriturismo, waar de lekkerste 'Risotto al tartuffo' op het menu stond.

Diezelfde avond werd daar een minuut stilte gehouden uit solidariteit voor de slachtoffers van de aanslag in Brussel. Ik speelde en zong daarop mijn 'Vredeslied' en zong het in 6 talen. Nog meer stilte in het publiek.

Dan opende een tentoonstelling en was er de cd-voorstelling 'In sta via' van Roberto Tombesi. Hij specialiseerde zich immers in traditionele Italiaanse muziek uit de Veneto. Voor de cd maakte hij originele arrangementen. Een orkest met accordeon, harp en mandoline zorgde voor ambiance in een volle zaal enthousiaste mensen.

Onze gids had de mooiste plekjes in de omgeving van Padova uitgekozen om te bezoeken. We konden ons inbeelden, hoe dicht en taalkundige Petrarca (°Arezzo 1304, †1374 Arca Petrarca) in zijn tuin rondom zijn huis op een heuvel met mooi uitzicht naar zijn woorden zou hebben gezocht,

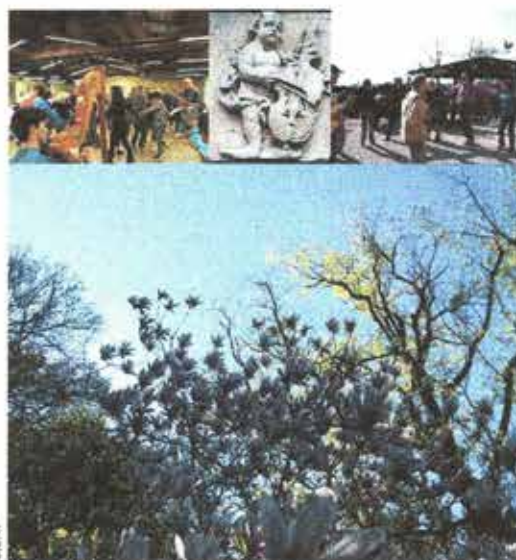

foto: cr

waar hij zijn inspiratie haalde, steeds dromend van zijn 'Laura'. We zagen kerkjes met plafonds als schelpen die onze stemmen versterkten. Omdat het Goede vrijdag was en er fel gebeden werd, moest ik me inhouden bij het zingen van klaaglied 'Regazzino'. Bij een wijnproeverij ging iedereen aan het dansen, want ons mobiel orkest liet niet na bij elke stop een Gigo of Tarantella te spelen.

Voor de fresco's van Giotto met zulk mooi blauw dat je zelfs aan de hemel niet ziet en de immense 'Orto Botanico' in Padova wil ik zeker nog terug gaan. Op Paaszaterdag, moest je 's avonds een kilometer steil afwaarts stappen om een trattoria te vinden waar de Prosecco rijkelijk werd geschonken en er lekker werd gegeten. Allerhande instrumenten kwamen uit de koffers, harp, bas, mandolines, klarinet en een schare accordeons natuurlijk. Groep Calicanto speelde er eerst muziek uit hun vorige cd's. Ik nam solo over op ukulele en zong 'Hot on the Planet' waarbij iedereen uit den bol ging. Nadien was er feest met de 2^e cd-voorstelling van 'In sta Via'.

Zin om te gaan? Doen! Kom eerst naar het Festival van Ham, daar proef je op zondag een stukje muziek uit Veneto want Duo Tombesi toeren half augustus in België! ☺

Hilde Frateur

Brussel, 22 maart 2016, een dag om nooit te vergeten

"We zoeken troost. En in de hersenen is te zien dat muziek zalvend werkt"

Muziekpsycholoog Mark Reybrouck

